

TIEDOTE TUTKIMUKSESTA OPETTAJILLE

Opettajan ja oppilaan välinen vuorovaikutus temperamentiltaan erilaisten lasten koulunaloituksen tukena (TEMPO) -tutkimus

Pyyntö osallistua tutkimukseen

Hyvä ensimmäisen luokan opettaja. Teitä pyydetään mukaan Itä-Suomen yliopiston tutkijoiden toteuttamaan tutkimukseen, jossa tutkitaan miten ensimmäistä luokkaa käyvien oppilaiden koulutaidot ja motivaatio kehittyvät ensimmäisen kouluvuoden aikana, ja miten opettajat pystyvät vuorovaikutuksellaan oppilaiden kanssa parhaiten tukemaan temperamentiltaan erilaisia lapsia tässä kehityksessä. Tämä tiedote kuvaa tutkimusta ja Teidän osuuttanne siinä. Perekahdyttynne tähän tiedotteeseen Teillä on mahdollisuus esittää kysymyksiä tutkimuksesta, jonka jälkeen Teiltä pyydetään suostumus tutkimukseen osallistumiseen.

Tutkimuksen tarkoitus

Tämän tieteellisen tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, miten ensimmäistä luokkaa käyvien oppilaiden yksilölliset tavat suhtautua ja reagoida erilaisiin asioihin, eli heidän temperamentti-
piirteensä, vaikuttavat opettajan ja oppilaiden välisen vuorovaikutuksen muodostumiseen, ja miten tämä vuorovaikutus edelleen vaikuttaa oppilaiden koulutaitojen ja koulumotivaation kehitykseen. Tutkimuksen tavoitteena on saada tietoa siitä, miten opettajat kykenisivät parhaiten huomioimaan oppilaiden yksilölliset piirteet päivittäisessä vuorovaikutuksessaan, ja tätä kautta tukemaan oppilaiden koulutaipaleen alkua parhaalla mahdollisella tavalla.

Vapaaehtoisuus

Tutkimukseen osallistuminen on täysin vapaaehtoista ja voitte milloin tahansa kysyä tutkimukseen liittyviä lisätietoja tutkimuksen johtajalta. Tämän tiedotteen lopusta löydätte yhteystiedot. Teillä on oikeus keskeyttää tutkimukseen osallistuminen koska tahansa.

Tutkimuksen kulku

Tutkimuksessa seurataan yhteensä 80 opettajan ja 400 oppilaan vuorovaikutusta sekä oppilaiden taitojen ja motivaation kehitystä ensimmäisen kouluvuoden aikana. Aineistoa kerätään useilla eri paikkakunnilla. Tutkimuksen alussa pyydämme kaikkien tutkimuspaikkakuntien suomenkielisten koulujen ensimmäisen luokan opettajia mukaan tutkimukseen, jonka jälkeen suostumuksensa antaneiden opettajien luokista arvotaan satunnaisesti viisi oppilasta mukaan tutkimukseen. Tutkimuksen aluksi pyydämme opettajia täyttämään kyselylomakkeen, jossa kysytään erilaisia opettajaan liittyviä taustatietoja ja näkemyksiä tutkimukseen mukaan arvottujen oppilaiden koulunkäyntiin liittyvistä asioista sekä heidän yksilöllisistä temperamenttipiirteistään kouluympäristössä. Samaan aikaan mukaan arvottujen oppilaiden huoltajat täyttävät vastaavanlaiset kyselylomakkeet omasta näkökulmastaan. Näiden taustakyselyiden lisäksi opettajat täyttävät kaksi kertaa syyslukukauden ja kaksi kertaa kevätlukukauden aikana lyhyet kyselylomakkeet, jotka koskevat vuorovaikutusta tutkimuksessa mukana olevien viiden oppilaan välistä vuorovaikutusta. Näinä neljänä ajankohtana tutkimukseen osallistuville oppilaille teetetään matematiikan ja äidinkielen taitojen kehitystä mittaavia tehtäviä sekä pyydetään vastaamaan kysymyksiin, jotka koskevat heidän motivaatiotaan koulunkäyntiä kohtaan. Nämä lapsen tutkimukseen liittyvät tehtävät ja kyselyt toteutetaan koulupäivien aikana luokkatilanteissa joko koulutettujen tutkijoiden tai opettajan toimesta (tutkijat sopivat toimintatavasta opettajan kanssa). Tutkimuksessa kerättyjä tietoja ja tutkimustuloksia käsitellään luottamuksellisesti tietosuojalainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Kerättyä aineistoa käsitellään pseudonymisoidusti, jolloin aineistoa jatkokäsiteltäessä tutkittavien henkilöllisyys on vain tässä tiedotteessa mainittujen tutkimuksen vastuuhenkilöiden tiedossa. Tutkittavia ei voida tunnistaa tutkimukseen liittyvistä tutkimustuloksista, selvityksistä tai julkaisuista.

Tutkimuksen mahdolliset hyödyt

On mahdollista, ettei tähän tutkimukseen osallistumisesta ole Teille suoraa hyötyä. Tutkimuksena merkittävimpänä hyötynä on se, että tutkimuksen tuloksia voidaan hyödyntää opettajankoulutuksessa, kun pyritään löytämään keinoja, joilla opettajat voisivat parhaalla mahdollisella tavalla tukea erilaisia oppilaita koulunkäynnin alkutaipaleella.

Tutkimuksesta mahdollisesti aiheutuvat haitat ja epämukavuudet

Tutkimukseen osallistumisesta ei koidu Teille haittaa. Kyselylomakkeisiin vastaamiseen sekä oppilaille luokkatilanteissa toteutettavien tehtävien tekemiseen kuluva aika on kohtuullinen.

Tutkimuksen kustannukset ja rahoitus

Tutkimukseen osallistumisesta ei makseta palkkiota, mutta tutkimuksen päätyttyä keväällä 2020 annamme mukana olleille opettajille elokuvalipun kiitokseksi osallistumisesta. Tutkimukseen osallistumisesta ei aiheudu tutkittaville kustannuksia.

Tutkimuksen rahoittaa Suomen Akatemia tutkimuksen johtaja Jaana Viljarannalle myöntämällään Akatemiatutkijan viisivuotisella (1.9.2018-31.8.2023) rahoituksella.

Tutkimustuloksista tiedottaminen

Tutkimuksen tuloksista tullaan raportoimaan pääasiassa tieteellisten julkaisujen muodossa. Tutkimukseen osallistuvien opettajien, oppilaiden ja vanhempien on mahdollista seurata tutkimuksen etenemistä ja tutkimuksesta saatavia tuloksia tutkimushankkeen verkkosivuilta osoitteesta <https://uefconnect.uef.fi/tutkimusryhma/opettajan-ja-oppilaan-valinen-vuorovaikutus-temperamenttiltaan-erilaisten-lasten-koulunaloituksen-tukena/>

Tutkimuksen päättyminen

Tutkimus päättyy opettajan ja oppilaiden osalta ensimmäisen kouluvuoden lopussa keväällä 2020.

Lisätiedot

Pyydämme Teitä tarvittaessa esittämään tutkimukseen liittyviä kysymyksiä tutkimuksen johtajalle:

Jaana Viljaranta, Akatemiatutkija, PsT, Itä-Suomen yliopisto, kasvatustieteiden ja psykologian osasto. Osoite: Itä-Suomen yliopisto / Filosofinen tiedekunta (huone Metla 1105), PL 111, 80101 Joensuu. Puhelin 050 325 6093. Sähköposti jaana.viljaranta@uef.fi

Tiedotteen liite: Henkilötietojen käsittely tutkimuksessa

Tässä tutkimuksessa käsitellään Teitä koskevia henkilötietoja voimassa olevan tietosuojalainsäädännön (EU:n yleinen tietosuoja-astus, 679/2016, ja voimassa oleva kansallinen lainsäädäntö) mukaisesti. Seuraavassa kuvataan henkilötietojen käsittelyyn liittyvät asiat:

Tutkimuksen rekisterinpitäjä on:

Jaana Viljaranta, Itä-Suomen yliopisto / Filosofinen tiedekunta (huone Metla 1105), PL 111, 80101 Joensuu. Puhelin 050 325 6093. Sähköposti jaana.viljaranta@uef.fi

Tutkimuksessa Teistä kerätään seuraavia henkilötietoja:

Nimi, sukupuoli, koulu ja luokka sekä puhelinnumero tai sähköpostiosoite (yhteydenpitoa varten). Teillä ei ole sopimukseen tai lakisääteiseen tehtävään perustuvaa velvollisuutta toimittaa henkilötietoja vaan osallistuminen on täysin vapaaehtoista.

Tutkimuksessa kerätään henkilötietojanne myös seuraavista lähteistä:

Henkilötietoja ei kerätä muista lähteistä.

Henkilötietojenne käsittelyn tarkoitus on:

Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus on tieteellinen tutkimus. Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, miten ensimmäistä luokkaa käyvien oppilaiden temperamentti- ja persoonallisuuspiirteet vaikuttavat opettajan ja oppilaiden välisen vuorovaikutuksen muodostumiseen, ja mikä merkitys tällä vuorovaikutuksella on edelleen oppilaiden onnistuneelle koulunaloitukselle taitojen ja motivaation kehityksen näkökulmasta. Tutkimuksessa kerätään aineistoa opettajilta ja vanhemmilta kyselylomakkeilla sekä lapsilta taitotesteillä ja lomakemuotoisilla haastattelukysymyksillä.

Henkilötietojenne käsittelyperuste on:

Henkilötietojenne käsittelyperuste on yleistä etua koskeva tehtävä/rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttö, tarkemmin: tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi.

Tutkimuksen kesto-aika (henkilötietojenne käsittelyaika) on:

Tutkimus päättyy osaltanne viimeistään 31.5.2019. Tutkimuksen rahoitus päättyy 31.8.2023 ja sen jälkeen henkilötietoja säilytetään alla kuvatulla tavalla viiden vuoden ajan.

Mitä henkilötiedoillenne tapahtuu tutkimuksen päättyttyä:

Pseudonymisoitua (= henkilötiedot muutettu numerokoodiksi) tutkimusaineistoa säilytetään Itä-Suomen yliopistossa lukitussa tilassa, kunnes aineisto on muutettu digitaaliseen muotoon ja tarvittavat tarkistukset on tehty. Tämän jälkeen analoginen (paperi-) aineisto tuhoetaan. Digitaalista aineistoa, koodiavainta ja henkilötietoja säilytetään tutkimuksen ajan ja viisi vuotta tutkimuksen rahoituksen päättymisen jälkeen tietoturvasäilytyksessä Microsoft Office 365 OneDrive for Business -ympäristössä. Tämän jälkeen aineisto arkistoidaan anonymisoituna Itä-Suomen yliopiston Microsoft Office 365 OneDrive for Business -ympäristössä ja koodiavain sekä henkilötiedot tuhoetaan. Aineisto on tutkimuksen päättymisen jälkeen mahdollista luovuttaa anonymisoituna Yhteiskuntatieteellisen tietoariston käyttöön.

Tietojen luovuttaminen tutkimusrekisteristä

Henkilötietoihin on pääsy vain tutkimushankkeen vastuullisilla tutkijoilla (tutkimuksen johtaja Jaana Viljaranta, tutkimusavustajat Martta Eronen ja Oona Manninen), eikä näitä tietoja luovuteta tutkimushankkeen ulkopuolisille henkilöille. Pseudonymisoituun tutkimusaineistoon on tutkimustarkoituksessa pääsy erikseen määritellyillä tutkimuksen yhteistyökumpaneilla.

Henkilötietojenne mahdollinen siirto EU:n tai ETA-alueen ulkopuolelle:

Henkilötietojanne ei siirretä EU:n tai ETA-alueen ulkopuolelle.

Koska henkilötietojanne käsitellään tässä tutkimuksessa, niin olette rekisteröity tutkimuksen aikana muodostuvassa henkilörekisterissä.

Rekisteröitynä Teillä on oikeus:

- saada informaatiota henkilötietojen käsittelystä
- tarkastaa itseänne koskevat tiedot
- oikaista tietojanne
- poistaa tietonne (esim. jos peruutatte antamanne suostumuksen)
- peruuttaa antamanne henkilötietojen käsittelyä koskeva suostumus
- rajoittaa tietojenne käsittelyä
- rekisterinpitäjän ilmoitusvelvollisuus henkilötietojen oikaisusta, poistosta tai käsittelyn rajoittamisesta
- siirtää tietonne järjestelmästä toiseen
- sallia automaattinen päätöksenteko nimenomaisella suostumuksellanne

Voitte käyttää oikeuksianne ottamalla yhteyttä rekisterinpitäjään.

Tutkimuksessa kerättyjä henkilötietoja ei käytetä automaattiseen päätöksentekoon.

Tutkimuksesta on laadittu tietosuojaseloste. Teillä on mahdollisuus tutustua tietosuojaselosteeseen osoitteessa <https://uefconnect.uef.fi/tutkimusryhma/opettajan-ja-oppilaan-valinen-vuorovaikutus-temperamenttiltaan-erilaisten-lasten-koulunaloituksen-tukena/> tai ottamalla yhteyttä tutkimuksen johtajaan: Jaana Viljaranta, puhelin 050 325 6093, sähköposti jaana.viljaranta@uef.fi

Teistä kerättyä tietoa ja tutkimusaineistoa käsitellään luottamuksellisesti lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Yksittäisille tutkimushenkilöille annetaan tunnuskoodi ja tieto säilytetään koodattuna tutkimustiedostossa. Aineisto analysoidaan koodattuna ja tulokset raportoidaan ryhmätasolla, jolloin yksittäinen henkilö ei ole tunnistettavissa ilman koodiavainta. Koodiavainta, jonka avulla yksittäisen tutkittavan tiedot ja tulokset voidaan tunnistaa, säilyttävät tutkimuksen vastuulliset tutkijat eikä näitä tietoja anneta tutkimuksen ulkopuolisille henkilöille. Lopulliset tutkimustulokset raportoidaan ryhmätasolla eikä yksittäisten tutkittavien tunnistaminen ole mahdollista. Tutkimustiedostoja säilytetään Itä-Suomen yliopistossa pseudonymisoinnina viisi vuotta tutkimuksen rahoituksen päättymisen jälkeen, jonka jälkeen henkilötiedot tuhoataan ja aineistoa on tämän jälkeen mahdollista käyttää tutkimustarkoituksessa anonymisoinnina.

Tutkimuksessa kerättyjä tietoja (ilman henkilötietoja) voidaan käyttää myöhemmin opinnäytetöissä. Tutkittavilla on oikeus halutessaan saada tieto siitä ketkä ovat saaneet aineiston käytettäväkseen. Tutkimushankkeella on kansainvälisiä yhteistyökumppaneita, joiden on mahdollista osallistua aineiston jatkokäsittelyyn Itä-Suomen yliopiston tiloissa aineiston pseudonymisoinnin / anonymisoinnin jälkeen.